

РЕШЕНИЕ

№ 17

София, 7 юли 2015 г.

Докладчик: Невена Праматарова

по жалба на Валентина Радкова Парушева от гр. Сливен срещу електронния сайт Lentata.com

Комисията по журналистическа етика на свое редовно заседание на 7 юли 2015 г. в състав:

ПРЕДСЕДАТЕЛ: Александър Кашъмов

ЧЛЕНОВЕ: Бойко Василев
Весислава Антонова
Даниела Тренчева
Иван Бедров
Илия Вълков
Невена Праматарова
Нели Огнянова
Райна Николова

изслуша доклада на Невена Праматарова по жалба с вх. № 02-025/03.06.2015 г. на Валентина Радкова Парушева от гр. Сливен срещу електронния сайт Lentata.com, по повод публикувана коментарна статия на 7 април 2015 г., озаглавена „Чи са циганските гета?“ с автор Ангел Джамбазки, която според жалбоподателката нарушава разпоредби на Етичния кодекс на българските медии.

I. ПРОЦЕДУРА

Жалбата на Валентина Радкова Парушева, заведена с вх. № 02-025/03.06.2015 г., е допустима, предвид обстоятелствата, че е подадена в срок, отнася се до нарушение на Етичния кодекс на българските медии и съдържа всички необходими реквизити.

Във връзка с чл.10, ал. 5 от Правилника за дейността на Комисията за журналистическа етика, на 18.06.2015 г. жалбата е изпратена до електронния сайт Lentata.com с молба за изразяване на становище от електронното издание.

Към датата на заседанието писмено становище от Lentata.com, относно подадената жалба от Валентина Радкова Парушева, не е получено.

II. ЖАЛБА

В своята жалба г-жа Валентина Радкова Парушева заявява, че публикуваната на 7 април 2015 г. в електронния сайт Lentata.com статия, озаглавена „Чи са циганските гета?“, нарушава разпоредби, т. 2.5. Дискриминация на Етичния кодекс на българските медии и по конкретно:

2.5.1 Като уважаваме правото на всеки да живее в сигурност и безопасност, няма да публикуваме материали, подбуждащи или насърчаващи омраза, насилие и всякаква форма на дискриминация.

2.5.2 Няма да посочваме расовата, религиозната, етническата принадлежност, сексуалната ориентация, умственото или физическото състояние, ако тези факти нямат съществено значение за смисъла на информацията.

Жалбоподателката се чувства дълбоко обидена и засегната, като представител на ромската общност от дискриминационния според нея начин, по който е представена информацията в споменатата статия. Подобни статии според жалбоподателката уронват престижа на ромското малцинство и насаждат разделение между обществото.

Валентина Парушева цитира изказвания, съдържащи се в публикуваната статия, които накърняват нейното достойнство, а именно:

- **„Въртят, сучат, обясняват циганската битова престъпност, циганските „традиции“, известни по света, като педофилия, скотския живот в катуна и махалата с нашата българска „нетолерантност“.**
- **„Ние излизаме виновни, че в държавата ни се вихри зверска битова престъпност, извършителите, на която са български граждани от цигански произход, които убиват млади момичета и възрастни хора с брадви, лопати, моторни резачки с цел грабеж.“**
- **„Ние излизаме виновни, че обитателите на циганските махали често правят деца на 11 - 13 годишните си роднини по низходяща линия. И наричат това традиция. Гордо при това.“**
- **„Ние излизаме виновни, че обитатели на катуна, без трудови навици убиват български граждани с лопата за 20 лева и се връщат на свобода след условни или смехотворни присъди.“**

Жалбоподателката не приема за икономическите проблеми на България да се обвинява ромската общност. Счита, че по този начин се насаждат стереотипи и се създават предпоставки за застрашаване на етническия мир в страната.

В жалбата се правят следните искания към Комисията по журналистическа етика:

- Да бъдат предприети от Комисията по журналистическа етика мерки за установяване на нарушението на Етичния кодекс и да се преустановят подобни случаи в бъдеще.

III. НОРМИ ОТ ЕТИЧНИЯ КОДЕКС НА БЪЛГАРСКИТЕ МЕДИИ, ЧИЕТО НАРУШАВАНЕ СЕ ТВЪРДИ

2.5 Дискриминация

2.5.1 Като уважаваме правото на всеки да живее в сигурност и безопасност, няма да публикуваме материали, подбуждащи или насърчаващи омраза, насилие и всякаква форма на дискриминация.

2.5.2 Няма да посочваме расовата, религиозната, етническата принадлежност, сексуалната ориентация, умственото или физическото състояние, ако тези факти нямат съществено значение за смисъла на информацията.

IV. СТАНОВИЩЕ НА ОТВЕТНАТА СТРАНА

Електронният сайт Lentata.com не е изпратил писмено становище по постъпилата жалба, въпреки че копие от жалбата и искане за становище са изпратени до изданието.

V. АНАЛИЗ НА СЪБРАНАТА ИНФОРМАЦИЯ

Публикуваната статия в електронния сайт Lentata.com със заглавие „Чи са циганските гета?“ е с автор Ангел Джамбазки.

В статията действително са използвани думи и изрази като **„Въртят, сучат, обясняват циганската битова престъпност, циганските „традиции“, известни по света, като педофилия, скотския живот в катуна и махалата с нашата българска „нетолерантност“.**

„Ние излизаме виновни, че в държавата ни се вихри зверска битова престъпност, извършителите, на която са български граждани от цигански произход, които убиват млади момичета и възрастни хора с брадви, лопати, моторни резачки с цел грабеж.“

„Ние излизаме виновни, че обитателите на циганските махали често правят деца на 11-13 годишните си роднини по низходяща линия. И наричат това традиция. Гордо при това“.

„Ние излизаме виновни, че обитатели на катуна, без трудови навици убиват български граждани с лопата за 20 лева и се връщат на свобода след условни или смехотворни присъди“.

В публикуваната статия са използвани думи и изрази, както и обобщаващи квалификации за ромския етнос, които внушават негативно отношение към българските граждани от ромски произход.

Целенасоченото определяне в публикацията на етническата принадлежност на участниците в битовата престъпност в България допринася за засилване на тези опасни тенденции и насърчава езика на омразата.

Направените твърдения от автора, изразяват неговата лична гледна точка, а не тази на българските граждани и това води до опасност от разпалване на етническа дискриминация. Изразените мнения не са подплатени с конкретни доказателства и засилват съществуващите негативни настроения в определена част от обществото спрямо ромската общност.

Както всички малцинствени групи и българските граждани от ромски произход имат нормалната човешка чувствителност и разпознават езика на омразата като такъв. В настоящия случай, с който сме сезирани от жалбоподателя, тези граждани са изложени на употребените от автора на статията квалификации, насаждащи негативни обществени представи спрямо ромското малцинство в страната, което е обществено недопустимо. Нещо повече налице е опит за асоцииране на понятието участници в битовата престъпност в страната с ромското малцинство, което е

нарушение на известната разпоредба на чл. 17 ЕКПЧ, и за която се предполага, че авторът на статията като професионален политик, е добре запознат с нея.

Обществено неприемливо е с използваните от автора на статията думи, изрази и квалификации, да се обясняват обществени проблеми като битова престъпност и те да се вменият във вина на отделни социални и малцинствени групи. В конкретния случай с припознаването на битовата престъпност като атрибут на отделна етническа група се внушава, че тази общност като цяло е носител на престъпност, и то такава, която застрашава държавата. Това е несъвместимо с ценностите, прокламирани и гарантирани от Конституцията на Република България и подкрепяни от съвременното българско общество, и в частност – с идеите за толерантност, социален мир и антидискриминация, недопустимост и неизползване на език на омразата.

Комисията смята, че невнимателната и несъобразена с обществената чувствителност употреба на отделни думи и изрази и направените обобщения за ромския етнос от автора на материала, създават предпоставки за напрежение, което може да доведе до насърчаване на омраза и дискриминация.

Предвид на това Комисията приема следното:

РЕШЕНИЕ:

Комисията намира жалбата на Валентина Радкова Парушева срещу електронния сайт Lentata.com от 7 април 2015 г., за основателна.

Комисията за журналистическа етика приема, че е нарушен чл. 2.5.1. от Етичния кодекс на българските медии.

Съгласно чл. 18, ал. 4 от Правилника за дейността на Комисията за журналистическа етика, Решението да се изпрати на заинтересованите страни в 7-дневен срок от приемането му.

Председател на Комисията:

Александър Кашъмов

Изпълнителен директор на Фондация “НСЖЕ”:

Мехти Меликов